

Munna wa Sotshisi

Tsho anetshelwa hafhu nga Kiera-Lee Hayes
Zwifanyiso nga Vian Oelofsen

Ho vha hu nga lufhimavhaeni. Muṭa wa ha Smith wo vha wo dzula nṅa u tshi khou ḍiphina nga u nukhelela ha sotshisi ye ya vha i tshi khou ṭhathiwa.

“Baba! Kha vha ṭavhanye!” Hayley a tshi khou gomela. “Ndi na nṅala nga maanda!”

“Khezwi zwiliwa!” khotsi awe vho amba nga murahunyana musu vha tshi khou fha Harley zwipida zwivhili zwa sotshisi zwe zwa vhofhekanyiwa khathihi. Zwi tou nga ndi kuduna.

“Munna wa sotshisi!” hu amba mme awe vha tshi khou sea.

Hayley o mbo ḍi vula mulomo a shenga nga huhulu.

“Hai!” hu amba ipfi lihulwane. “Ni nga si ḍo ntshenga!”

Hayley a mbo fhufhela nṅha a litshedza Munna wa Sotshisi.

“Inwi ... ni nga amba!” a tshi kakamela.

“Ndi ngoho, ndi nga amba!” Kuduna kwa takuwa kwa mbo ḍi tuwa.

“Nahone ni nga si ḍo ntshenga!”

“Fhedzi ndi khou fa nga nṅala!” Hayley o vha a tshi khou vhlalela.

Munna wa Sotshisi a lavhelesa vhatu vhoṭhe vhe vha vha vho dzula nṅa, nga murahu a gidima a tshi mona na dzharata, a patywa nga gethe!

“Mu faren!” Hayley u a huwelela.

Muṭa wa ha Smith wa bva nga gethe wa tevhela Hayley, nahone wa tsa nga bada u tshi gidimisa Munna wa Sotshisi. Vha fhira muṭwe muṭa we wa vha u tshi khou tshimbila na mmbwa yawo.

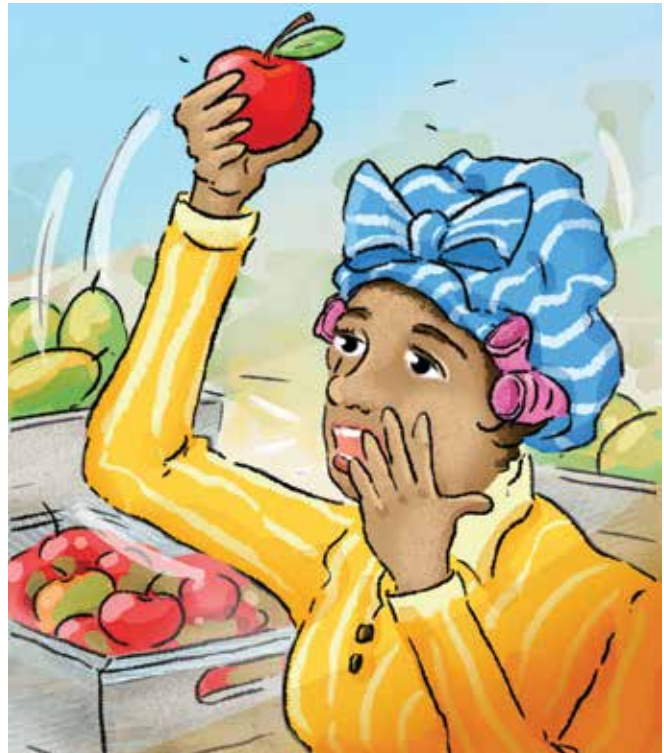
“Ni khou ya ngafhi?” hu vhudzisa khotsi.

“Ri khou lingedza u fara Munna wa Sotshisi! Ri thuseni!” hu amba Hayley.

Ngaurolo, vha ha Smith na muṭwe muṭa na mmbwa yavho vhoṭhe vha gidima vha tshi tsa nga bada vha tshi lingedza u nga vhona kuduna.

Musi vha tshi dzhena kha inwe bada, vha ṭangana na murengisi wa mitshelo o vhoṭha dugu ya phatheni dala ine ya tsireledza tsonga dzawe dza pulasitiki dza phinki. Hayley o mu vhidzelela uri a vha thuse na hone murengisi wa mitshelo o mbo ḡi ṭangana navho vha gidimisa Munna wa Sotshisi. Henefho ndi he Munna wa Sotshisi a thoma u imbelela:

*“A vha nga ḡo vhuya vha mpfara,
Naho vha tou lingedza hani,
Ndi gidima nga luvhilo
Musi ndi tshi vha pfuka!”*

“Hipu! Hipu!” Murengisi wa mitshelo o ṭoḡou fhufhela musi bere ya buraweni i sa ḡivhalekani i kokodzaho gariki i tshi reremela, i tshi ḡa nga u ṭavhanya nga murahu hawe.

“Ri khou tevhela houḷa Munna wa Sotshisi,” o ṭalutshedza mureili wa gariki.

“Ṇamelani na riṅe kha gariki,” o mbo ḡi vha tendela.

Nga murahu thekhisi yo ḡo ima mafhandeni. Vhathu vha si gathi vho ḡo bvelela na hone mureili a ṭavha mukosi nga fasiṭere, “Bada ya Peninsula! Idani, idani, kha ri ṭuwe!”

Hayley o ɔo rembulutshela muñwe na muñwe we a vha a tshi khou mu tevhela o halifha, “Tavhanyani! Lavhelesani – thekhisi!”

“Ri khou humbela, ri nga namela thekhisi yavho? Ri khou gidimisa Munna wa Sotshisi!” Hayley o talutshedza mureili wa thekhisi.

“Dzhenani,” hu amba mureili. “Ndi ɔo mu sala murahu!” Muñwe na muñwe o dzhena thekhisini vha mbo ɔi tuwa.

Zwi tshe zwo ralo, Munna wa Sotshisi a mbo ɔi thoma u imba luñwe luimbo:

*“Bere na thekhisi,
Vhathu na mmbwa,
Ndi khou ngalangala
Kha nguluvhe idzo dza miŋo!”*

Hu si kale vhothe vha mbo ɔi swika Rondevlei. Zwa zwino, Kuduna kwa Sotshisi kwo vha ku tshi khou gidima nga u ongolowa, bere na yone yo vha i tshi khou gidima nga u ongolowa-vho na uri thekhisi yo vha i sa khou khuya-khuya nga khuda. Fhedzi vhothe vho vha vha tshi khou isa phanda na u tshimbila.

Ngei Vhugalaphukha ha Rondevlei Kuduna kwa Sotshisi kwo vha ku tshi khou gidima, thekhisi na gariki zwi tshi khou tevhela nga murahu.

“Imani! Goloi a dzo ngo tendelwa!” hu amba mulindi. Muñwe na muñwe o thamutshela nda a gidima a tshi bva nga gethe a tshi tevhela Munna wa Sotshisi ane a khou sea.

“Ni fanela u badela!” hu amba mulindi, fhedzi a si pfiwe. Zwo ralo, mulindi o ɔo vala gethe a vha tevhela.

O vha wana vhothe vho ima thopheni khulu. Munna wa Sotshisi o vha a tshi khou huwelela mvuvhu khulu, “Tavhanyani! Nthuseni ndi bve!”

“Fhufhelani mutanani wanga,” hu vhomba mvuvhu. Muñwe na muñwe o vha o lavhelesa musi mvuvhu khulu i tshi bambela i tshi ya kha linwe sia la thopheni Munna wa Sotshisi e mutanani.

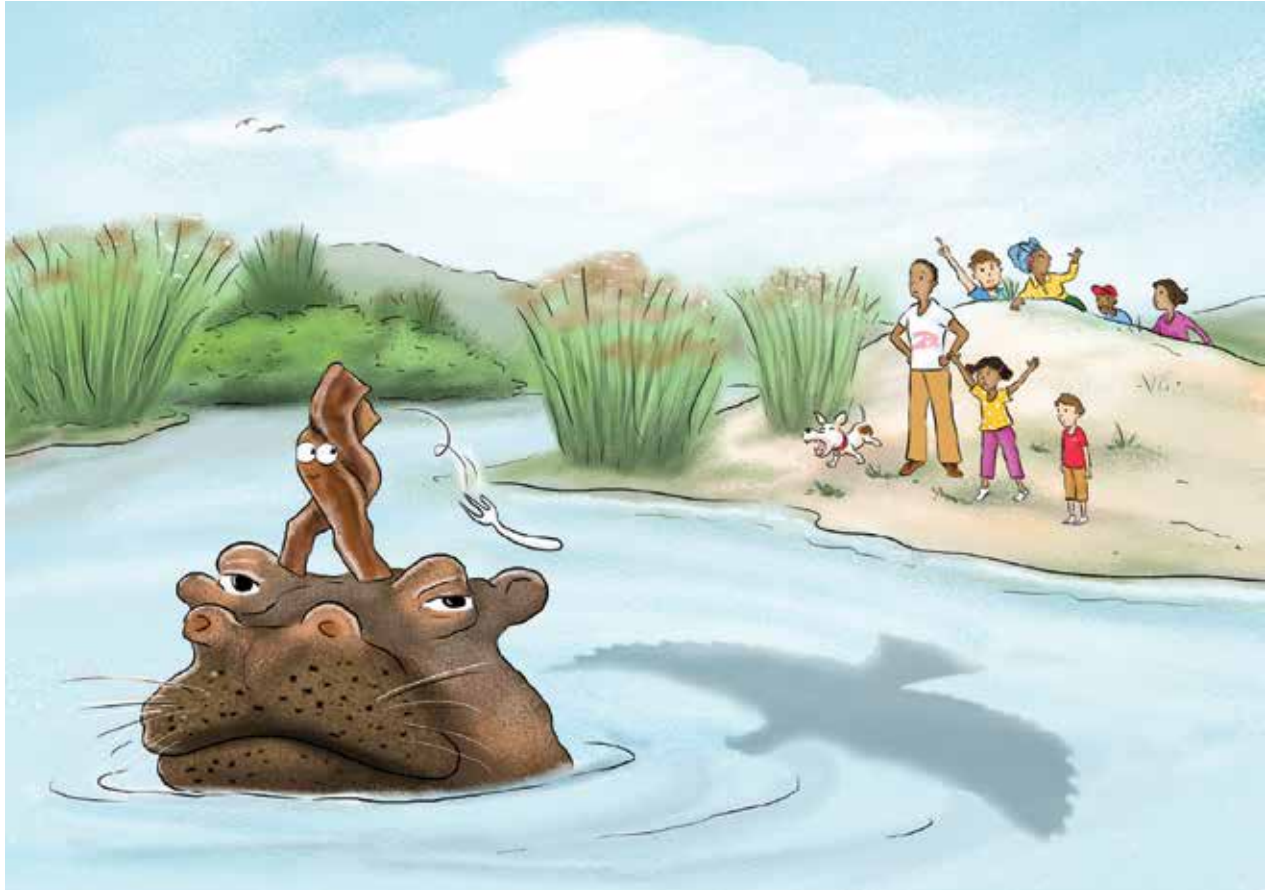
Musi vhe kha kotara uri vha wetshele seli, mvuvhu ya mbo ri kha Munna wa Sotshisi, “Ni khou ya u nukala. Ndi ngani ni sa nameli kha mutsinga wanga?”

Munna wa Sotshisi a mbo ralo, vha isa phanda na u pfukekanya thopheni.

“Maɔi a khou ya a tshi tsa! Namelani thohoni yanga!” mvuvhu ya vhidzelela.

Munna wa Sotshisi a thamutshela tshohoni ya mvuvhu. O vhidzela vhatu vhothe vha re khunzikhunzini a tshi tou nyadza, a thoma u imba:

*“Bere na thekhisi,
Vhathu na mmbwa ...”*

Tshigwada tsha vhatu vha re na ndala tsho zwondolola Munna wa Sotshisi, fhedzi u nzwinzwimala hu si kale ha shanduka u vha maṭo mahulu na u alamuwela nṭha! Munna wa Sotshisi a rembuluwa u vhona zwe vha vha vha tshi khou sedza ...

Ebo! Zwenezwo goni ḽa tsela fhasi ḽa mila Munna wa Sotshisi!

“Hai, nandi!” ho amba Hayley o sinyuwa. “Tshilalelo tshanga tsho tuwa!”

KHA VHA SUMBEDZE VHUKONI!

- Olani tshifanyiso tsha tshipiḽa tsha tshiṭori tshaṅu tshine na tshi funesa. Nga
- murahu, engedzani bulo ḽa muambo kha mubvumbedzwa muṅwe na muṅwe
- a re tshifanyisoni tshaṅu. Kopani maipfi a vhabvumbedzwa u bva kha tshiṭori
- a ye kha mapulo a muambo na/kana ṅwalani maipfi ane na vhona u nga vha
- ḽo vha vha tshi khou a amba.

Munna wa Sotshisi

Tsho anetshelwa hafhu nga Kiera-Lee Hayes • Zwifanyiso nga Vian Oelofsen

Tshifanyiso

Olani tshifanyiso tsha tshipiḡa tshine na tshi funesa tsha tshiḡori. Ni tshi fhedza ni ṅwale pulo ḡa maipfi a mubvumbedzwa muṅwe na muṅwe kha tshifanyiso tshaṅu. Kopani maipfi a vhabvumbedzwa vha kha tshiḡori ni a dzhenise kha mabulo a maipfi nahone/kana ni ṅwale maipfi ane na humbula uri vha ḡo a amba.

U Vhala

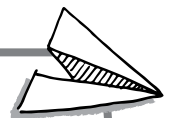
Ivhani fogisi ḡa maipfi! Sedzani zwavhuḡi tshiḡori. Naa ni nga wana:

- ★ madzina a zwipuka zwiṅa
- ★ maipfi mavhili
- ★ maipfi a re na mivhala miraru
- ★ ṅḡila ṅḡa dzi sa fani dzine vhathu vha re kha tshiḡori vha dzi shumisa?

U ṅwala

Vhalani nyimbo mbili dzine Munna wa Sotshisi a dzi imba kha tshiḡori, ni tshi fhedza ni ṅwale luṅwe luimbo lune a nga lu imba kha tshiṅwe tshipiḡa tsha tshiḡori – sa tsumbo, musi a tshi ḡipwanyeledza nga fhasi ha gethe ya Smith kana musi a tshi gidimela Vhugalaphukha ha Rondevlei.

Vhutsila

Sombani gurannḡa mbili ni ḡiitele Munna wa Sotshisi. Ni tshi fhedza ni dzi pennde nga muvhala wa buraweni ni ite maḡo na mulomo ni zwi nambatedze nga guḡuu.

Kushumele

Vhalelani ṅḡa tshiḡori nahone zwa zwino ni imbe nyimbo dzine dza imbiwa nga Munna wa Sotshisi khathihi na luimbo lwe na lu ṅwala.

